

LITERATURA K PŘEDMĚTŮM
ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU
A HISTORICKÝ PROSEMINÁŘ:

Jiří Mihola (aktualizace podzim 2009)

40. výročí Státního ústředního archivu v Praze. Praha: SÚA, 1994. 153 s.
Akademie věd České republiky. Informační příručka. Praha: 2000.
- AMBROŽOVÁ, Hana – ŠTOURAČOVÁ, Jiřina: *Diplomové práce z historie, archivnictví a pomocných věd historických obhájené na Filozofické fakultě MU v letech 1993-2000.* Brno, Masarykova univerzita 2001.
- August Sedláček a pomocné vědy historické.* Mladá Vožice: 1995.
- BARTOŠ, Josef. *Úvod do metodiky historického bádání a nauky o pramenech.* Olomouc: UP, 1999. 93 s.
- BARTOŠEK, Karel. *Češi nemocní dějinami.* Praha-Litomyšl: Paseka, 2003. 192 s. ISBN 80-7185-632-0.
- BENEŠ, Zdeněk. *Historický text a historická kultura.* Praha: 1995.
- BENEŠ, Zdeněk. *Historický text a historická skutečnost.* Praha: 1993.
- BERĎAJEV, Nikolaj Alexandrovič. *Smysl dějin.* Praha: Oikoymenh, 1995. 159 s.
- BERNHEIM, Arnošt. *Úvod do studia dějepisu.* Praha: Leichter, 1931. 190 s.
- BLAŽEK, V. – KROPÁČEK, J. *Slovník památkové péče.* Praha: 1990.
- BLOCH, Marc. *Obrana historie aneb historik a jeho řemeslo.* Praha: 1967.
- BURCKHARDT, Jacob. *Úvahy o světových dějinách.* Olomouc: Votobia, 1996. 265 s.
- BŮŽEK, Václav. *Úvod do studia dějepisu.* České Budějovice 1994.
- FILKA, Jaroslav. *Metodika tvorby diplomové práce.* Brno: Knihař, 2002. 224 s.
- CARR, Edward Hallett. *Co je historie?* Praha: 1967.
- CEJPEK, J. a kol. *Dějiny knihoven a knihovnictví v českých zemích.* Praha: Karolinum, 2002. 247 s.
- CORNELISSEN, Christoph (ed.). *Geschichts-wissenschaften. Eine Einführung.* Frankfurt am Main: Fischer Verlag, 2000. 320 s. ISBN 3-596-14566-X.
- ČERNÝ, V.: *O povaze naší kultury.* Brno 1991.
- Česká slavistika. Osoby a instituce.* Praha: Národní knihovna ČR – Slovanský ústav AV ČR, 1999. 374 s.
- DOKULIL, Miloš. *Filozofii dějin k dějinám filozofie.* Brno: MU, 1992. 180 s.
- EBELOVÁ, Ivana: *Klíč k novověké paleografii.* Praha, ISV nakladatelství 2004.
- ECO, Umberto. *Jak napsat diplomovou práci.* Olomouc: Votobia, 1997. 271 s.
- Exilová a samizdatová literatura.* Brno 1990.
- FRIEDRICH, Gustav : *Rukověť křesťanské chronologie.* Praha, Paseka 1997.
- HAJN, Petr. *Jak dnes vyniknout.* Olomouc: 1999.
- HANZAL, Josef. *Cesty české historiografie 1945-1989.* Praha: 1999.
- HAVELKA, Miloš (ed.). *Spor o smysl českých dějin.* Praha: Torst, 1995. 867 s.

- HAVELKA, Miloš: *Dějiny a smysl: obsahy, akcenty a posuny „české otázky“ 1895-1989*. Praha 2001.
- HAVRÁNEK, Josef – MYŠKA, Milan – PACLÍK, J. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: SPN, 1967.
- Historikův adresář*. Praha: Sdružení historiků ČR, 2002.
- HLAVÁČEK, Milan: *František Palacký, pomocné vědy historické, edice a ediční techniky*. Praha, Historický ústav AV ČR 1999.
- HOFFMANNOVÁ, Jaroslava-PRAŽÁKOVÁ, Jana. *Biografický slovník archivářů českých zemí*. Praha. Libri, 2000. 830 s. ISBN 80-7277-023-3.
- HROCH, Miroslav a kol.: *Úvod do studia dějepisu*. Praha: 1985.
- CHARVÁT, J.: *Úvod do studia dějepisu*. Praha 1974.
- IGGERS, Georg G. *Dějepisectví ve 20. století. Od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě*. Praha: 2002.
- JANOUSEK, B.: *Úvod do studia dějepisu*. České Budějovice 1981.
- KALISTA, Zdeněk. *Cesty historikova myšlení*. Praha: Garamond 2002.
- KEPARTOVÁ, Jana: *Terminologické minimum*. Praha, Práh 1998.
- KOCOUREK, Ludomír. *Historická vlastivěda*. Ústí n. Labem: UJEP, 1998. 115 s.
- K poznání a slávě země. Dějiny Moravského zemského muzea*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2002. 71 s.
- KUDRNA, Jaroslav. *Kapitoly z dějin historiografie a filozofie dějin*. Brno: 1977.
- KUHN, Thomas S. *Struktura vědeckých revolucí*. Praha: Oikoymenh 1997.
- KUTNAR, František - MAREK, Jaroslav. *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví*. Praha, Lidové noviny 1997. 1065 s.
- MACEK, Josef. *Historická sémantika*. ČČH, 89, 1991, s. 1-30.
- MAREK, Jaroslav. *O historismu a dějepisectví*. Praha: 1992.
- MAREK, Jaroslav: *Jaroslav Goll*. Praha 1991.
- Muzea a galerie v Praze*. Praha: Agentura Kdo je kdo, 2000. 263 s.
- MYŠKA, Milan – ZÁMEČNÍK, Stanislav – HOLÁ, Věra. *Práce s pamětníky a vzpomínkami*. Ostrava: PdF, 1967.
- MYŠKA, M.: *Dějepiseci o dějinách*. Ostrava 1969.
- Národní knihovna ČR. Průvodce historií*. Praha 2002.
- PÁNEK, Jaroslav-VOREL, Petr (eds.). *Lexikon současných českých historiků*. Praha: 1999.
- PETRÁŇ, Josef a kol. *Úvod do studia III. Nauka o historických pramenech*. Praha: UK, 1983.
- POHANKA, Henry: *Sám proti toku času aneb s genealogií k vlastním kořenům*. Litvínov, Nakladatelství Dialog 2002.
- POLÍVKA, Miloslav – MIKULEC, Jiří. *Historický ústav Akademie věd České republiky. Všeobecná a bio-bibliografická příručka*. Praha: 1998.
- První sjezd československých historiků 1937*. Praha 1938.
- PUBAL, Václav. *Kroniky a kronikářství*. Praha: 1975.
- Přehled archivů ČSR*. Praha: AS MV, 1984. 208 s.

- RAK, Jiří. *Bývali Čechové. České historické mýty a stereotypy.* Praha: 1994. 150 s.
- RAMEŠ, Václav. *Slovník pro historiky a návštěvníky archivů.* Praha: Libri, 2005. 431 s.
- ROUBÍK, František. *Příručka vlastivědné práce.* Praha 1947.
- STELLNER, František – POLÁČEK, Jaroslav a kol. *Internet nejen pro historiky.* Praha: Grada Publishing, 2003.
- STLOUKAL, Karel. *O studiu dějepisu.* Praha: 1947.
- STRÁNSKÝ, Zdeněk. *Úvod do studia muzeologie.* Brno: MU, 2000. 169 s. ISBN 80-210-1272-2.
- ŠMÍD, Josef. *Pohledy do dějin.* Praha: Nakladatelství krásných knih F.J. Müller, 1947. 60 s.
- ŠTARHA, Ivan. *Moravský zemský archiv v Brně. 1839-1989.* Brno: Moravský zemský archiv, 2003. 204 s.
- ŠTEFEK, Karel. *Stručný nástin vývoje filozofie dějin.* Hradec Králové: Gaudeamus, 1999. 153 s.
- ŠŤOURAČOVÁ, Jiřina. *Úvod do archivnictví.* Brno: MU, 1999. 139 s.
- ŠŤOVÍČEK, Ivan a kol: *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Příprava vědeckých edic dokumentů ze 16.-20. století pro potřeby historiografie.* Praha, Archivní správa Ministerstva vnitra ČR 2002.
- ŠUSTA, Josef: *Úvahy o všeobecných dějinách. Velké milníky.* Praha, Argo 1999.
- TŘEŠTÍK, Dušan. *Mysliť dějiny.* Praha: Paseka 1999.
- Učebnice čtení starých textů.* Praha, Česká genealogická a heraldická společnost 2003.
- VACULÍK, Jaroslav (ed.). *Informační příručka.* Brno: PdF MU, 2004.
- VACULÍK, Jaroslav - ČAPKA, František. *Úvod do studia dějepisu a historický proseminář.* Brno: MU, 2004. 104 s.
- VÁLKA, Josef. *Historiografie před koncem tisíciletí. Časopis matice moravské, č. 2/2000, s. 429-467.*
- VANĚK, Miroslav a kol. *Orální historie (Metodické a technické postupy).* Olomouc 2003.
- VAŠÍČEK, Zdeněk. *Obrazy (minulosti). O bytí, poznání a podání minulého času.* Praha: 1996.
- VOREL, Petr. *Základy historické regionalistiky.* Pardubice 2005. 124 s.
- WERSTADT, Jaroslav. *Odkazy dějin a dějepisců.* Praha: Historický klub, 1948. 253 s.
- Základy studia dějepisu. Praha 1964.
- ŽALMAN, Jiří a kol. *Příručka muzejníková I.* Praha – Brno, 2002.

Encyklopedie:

Riegrův slovník naučný, I-XI, Praha 1860-1874.
Ottův slovník naučný, I-XXVII, Praha 1888-1909.
Ottův slovník naučný nové doby, I-VI, Praha 1930-1943.
Masarykův slovník naučný, I-VII, Praha 1925-1933.
Komenského slovník naučný, I-X, Praha 1937-1938.
Příruční slovník naučný, I-IV, Praha 1962-1967.
Malá československá encyklopedie, I-VI, Praha 19984-1987.
Encyklopedie Diderot

Drška, Václav: Encyklopedie osobností Evropy od starověku do současnosti.
Praha, Nakladatelský dům OP 1993. 711 s.

Bibliografické příručky:

Zíbrt, Čeněk: Bibliografie české historie I-V. Praha 1900-1912.
Posledních deset let české práce dějepisné (Soubor zpráv J. Šusty o čs. literatuře historické vydaných v Revue historique za léta 1925-1935. Praha 1937.
25 ans d' historiographie tchécoslovaque 1936-1960. Praha 1960.
Historiografie v Československu 1970-1980 (výběrová bibliografie). Praha 1980.

Bibliografie české historie za rok 1904-1941. Praha 1905-1951.
Bibliografie československé historie za rok 1955-1974. Praha 1957-1980.

Topografické příručky:

a) Čechy

Palacký, F.: Popis království českého... Praha 1848.
Profous, A.: Místní jména v Čechách., jejich vznik, původní význam a změny I-IV. Praha 1947-1957.
Roubík, F.: Přehled vývoje vlastivědného popisu Čech. Praha 1940.
Sedláček, A.: Hrady, zámky a tvrze království českého, I-XV. Praha 1882-1927.
Sedláček, A.: Místopisný slovník království českého. Praha 1908.
Schaller, J.: Topographie des Königreichs Böhmen, I-XVI, Praha 1785-1790.
Sommer, J.G.: Das Königreich Böhmen statistisch-topografisch dargestellt. Praha 1833-1849.

Svoboda, J.- Šmilauer, V.: Místní jména v Čechách V (Dodatky k dílu A. Profouse). Praha 1960.

b) Morava

Hosák, L.: Historický místopis země Moravskoslezské. Praha, Academia 2004. 1144 s.

Schwoy, F.J.: Topographische Schilderung des Markgrathums Mähren, I-II. Prag-Leipzig 1786.

Schwoy, F.J.: Topographie vom Markgrathum Mähren I-III. Wien 1793-1794.

Wolny, G.: Kirchliche Topographie von Mähren, I-II. Brno 1855-1863.

Wolny, G.: Die Markgrafschaft Mähren topographisch, statistisch und historisch geschildert, I-VI. 1835-1842.

Statistické lexikony:

Statistický lexikon v zemi české. Praha 1931.

Retrospektivní lexikon obcí ČSSR 1850-1970. Praha 1978.

Statistický lexikon obcí ČSSR 1982. Praha 1984.

Statistický lexikon obcí české republiky 1992. Praha 1994.

Odborné časopisy:

a) ústřední:

Český časopis historický (ČCH) – 1895-1950, v letech 1953-1989

Československý časopis historický (ČsČH), od roku 1990 opět ČČH

Časopis Matice moravské (ČMM), od roku 1869

Historický časopis SAV (od 1953)

Sborník historický (od 1953)

b) specializované

- *medievalistika*

Medievalia Historica Bohemica

-*husitologie*

Husitský Tábor

- *raný novověk*

Folia Historica Bohemica

Studia Comeniana et Historica

- *nejnovější dějiny*

Soudobé dějiny

- *dějiny venkova*

Časopis pro dějiny venkova

Časopis společnosti přátel starožitností (v Praze, českých), Muzejní a vlastivědná práce

- *právní problematika*

Právněhistorické studie

- *vojenské dějiny*

Historie a vojenství

- *východoevropské dějiny*

Slovanský přehled (od 1900)

- *orientální problematika:*

Nový orient

- *sborníky akademických ústavů*

Historická demografie

Hospodářské dějiny

Historická geografie

Studie k sociálním dějinám

c) regionální

Archivum Trebonense

Brno v minulosti a dnes (16 sborníků)

Dačický vlastivědný sborník

Documenta Pragensia

Historická Olomouc

Jihočeský sborník historický

Jindřichohradecký vlastivědný sborník

Jižní Morava (od 1966)

Kladský sborník

Lidé města

Mikulovská sympozia
Minulostí západočeského kraje
Mojmírova říše
Pražský sborník historický
Regiom. Sborník regionálního muzea v Mikulově.
Sborník historického kroužku
Sborník vlastivědných prací z Podblanicka
Severní Morava
Slezský sborník
Slovácko.
Střední Morava
Středočeský sborník historický
Ústecký sborník historický
Valašsko
Vlastivědné listy
Vlastivědný sborník vysočiny (od 1956)
Vlastivědný věstník moravský (od 1946)
Výběr z prací členů historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých
Budějovicích, Výběr. Časopis pro historii a vlastivědu jižních Čech.
Východočeské listy historické
Východočeský sborník historický
Vyškovský sborník
Západní Morava
Z kralické tvrze

d) univerzitní sborníky

Acta universitatis Carolinae
Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas philosophica. Historica.
Dějepis. Sborník katedry historie ZU v Plzni.
Opera historica
Sborník prací FF MU, řada historická (od 1953), Studia historica Brunensia
Sborník prací Filozofické fakulty MU, řada uměnovědná (Opuscula historicae
artium)
Sborník prací Filozofické fakulty Ostravské univerzity
Sborník prací Pedagogické fakulty MU v Brně, řada společenských věd
Theatrum historiae (Pardubice)

e) dějiny kultury a umění

Kuděj
Památky a příroda
Průzkum památek
Umění (od 1953)
Umění a řemesla

f) etnografie
Československá etnografie
Český lid (od 1892)

g) archeologické
Archeologia historica
Archeologické rozhledy
Památky archeologické
Pravěk
Prehistorický obzor

h) archivní
Archivní časopis
Archivní sborník
Olomoucký archivní sborník
Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci
Ročenka Státního okresního archivu ve Znojmě
Sborník archivních prací

ch) muzeální
Acta musei Moraviae. Časopis Moravského muzea (od 1950)
Časopis muzea českého (od 1827), Časopis Národního muzea (od 1929)
Časopis Slezského zemského muzea (od 1953)
Časopis vlasteneckého muzejního spolku olomouckého (od 1894), Časopis
muzea olomouckého
Sborník muzea Blansko
Studie muzea Kroměřížska

i) křesťanská problematika, teologie, církevní dějiny
Časopis pro katolické duchovenstvo
Dialog XXI. (Časopis Moravskoslezské křesťanské akademie)
Hlídka
Náboženská revue (1929)
Studia Theologica
Univerzum (Časopis České křesťanské akademie)

j) politologické
Revue Proglas (od 1990)
Střední Evropa. Revue pro středoevropskou kulturu a politiku

k)
Dějiny věd a techniky

l) populárně naučné

-historické

Dějiny a současnost (www.dejiny.nln.cz)

Historický obzor

História (Slovensko)

Historická revue (Slovensko)

History

Fakta a svědectví

Revue válka (nově)

Živá historie

Damals

- didaktické

Dějepis ve škole, Dějepis a zeměpis ve škole

Společenské vědy ve škole

Společenskovědní předměty

Geschichte lernen (studovna Pdf)

Wiadomości Historyczne